

Ne Var Ne Yok

Şempanze Dili

Diğitalimaj / Alamy

İskoçya'daki St. Andrews Üniversitesi'nden araştırmacılar doğada yaşayan şempanzelerin birbirleriyle iletişim kurmak için kullandıkları jestleri yani el, kol hareketleri gibi vücut hareketlerini araştırmış. Uganda'daki şempanzeler üzerinde yapılan araştırmada yaklaşık 5000 şempanze davranışı görüntülenip incelenmiş. Araştırmacılar bu araştırma sonucunda şempanzelerin toplam altmış altı farklı vücut hareketiyle birbirlerine on dokuz farklı mesaj ilettiklerini bulmuşlar.

Araştırmayı yürüten Catherine Hobaiter, yalnızca insanların ve şempanzelerin kasıtlı bir şekilde birbirlerine mesajlar verdiklerini belirtiyor. Çalışma sırasında yalnızca on dokuz mesajın saptanmış olmasının şempanzelerin günlük yaşamlarında birbirlerine iletecek çok da farklı mesajlarının olmayışına bağlıyor. Ancak araştırma sırasında

bazı vücut hareketlerinin gözden kaçmış olabileceğini de belirtiyor.

Peki bu vücut hareketleri ne gibi anlamlar taşıyor? Örneğin bir şempanze bir başka şempanzeye bakarak eliyle vücudunun bir bölgesini gösteriyorsa bu "lütfen vücudumun burasını kaşır mısın" anlamına geliyor. Bir şempanze diğerini elinin tersiyle hafifçe dürtüyorsa bu "haydi ayağa kalk" anlamına geliyor. Bir anne şempanze yavrusuna arkasını dönüp bir ayağının altını gösteriyorsa bu da "sırtıma tırman" demek oluyor.

Şempanzeler yalnızca vücut hareketleriyle değil, diğer birçok hayvan gibi seslerle de iletişim kuruyorlar. Ancak sesli iletişimi tehlikeli bir durum olduğunda, korktuklarında, yedikleri yemekten hoşlandıklarında ya da oyun oynadıkları sırada kullanıyorlar.